

Hankkeen tavoitteena on ollut parantaa vanhempien ja lapsiperheiden tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä itsetuntemusta, mikä vaikuttaa positiivisesti yksilön lisäksi koko perheeseen ja ympäröivään yhteisöön. Myös lasten ohjelmassa pääteemana olivat tunne-, vuorovaikutus- ja kaveritaidot. Lisäksi leiriviikonloput ovat lisänneet kaikkien perheenjäsenten hyvinvointia tarjoamalla yhteisöllisyyttä, vertaistukea ja virkistystä luonnon ääressä.

Toimiva Perhe -kurssi on perheterapeutti Thomas Gordonin jo 1960-luvulla kehittämän, noin 24 oppituntia kestävä kurssi kaikille kasvattajille ja vanhemmille. Kurssilla käsitellään omia tunteita ja arvoja, minäviestin lähettämistä, kuuntelemista ja kuuntelemalla auttamista, perheen ihmissuhteita, itsensä avointa ilmaisua ja arvostamista, tulevaisuuden suunnittelua sekä ristiriitojen ratkaisemista kaikkia osapuolia kunnioittavalla tavalla. Kurssi antaa eväitä myös rajojen asettamiseen sekä lapsen tunneilmaisun tukemiseen.

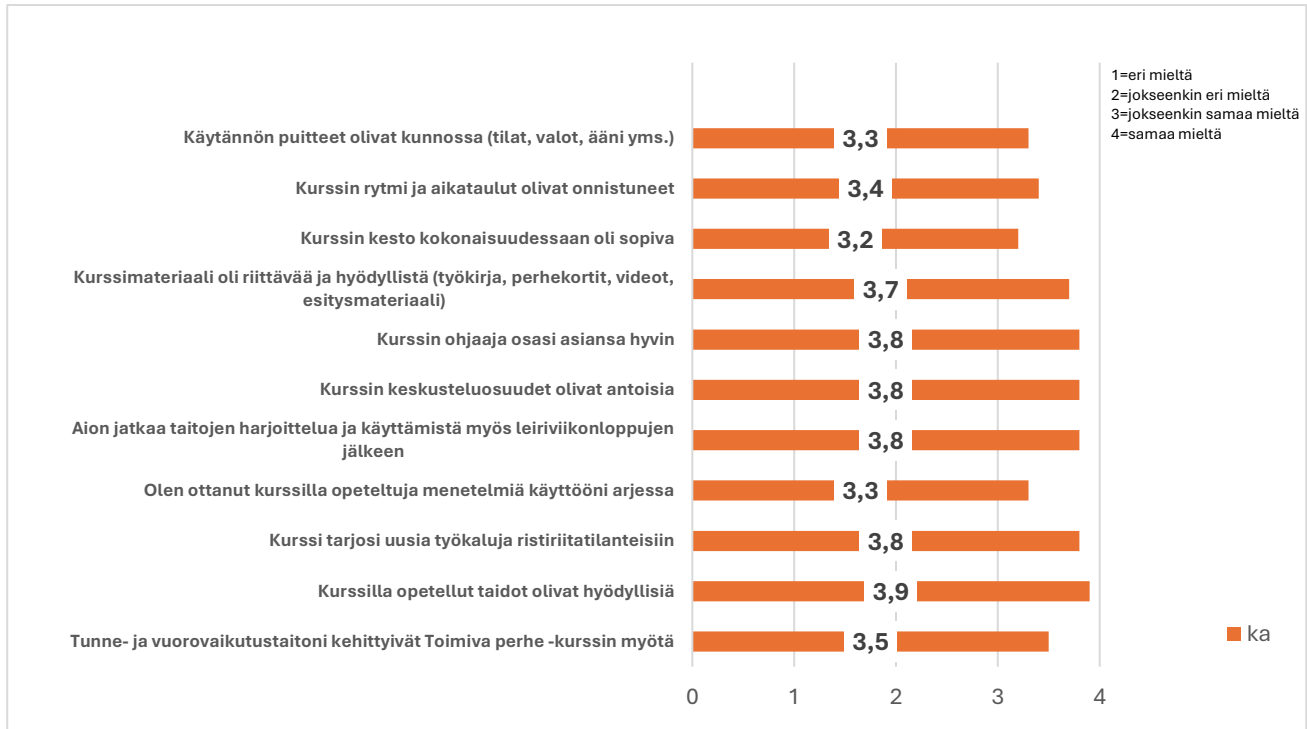
Koska Toimiva Perhe -kurssi kestää kokonaisuudessaan noin 24 tuntia, jokainen osallistujaperhe pääsi kahdelle leirille saman leiriporukan kanssa. Näin kurssista muodostui vanhemmille eheä kokonaisuus ja leiriläisistä tiiviimpi yhteisö. Leirejä järjestettiin kaikkiaan 14 (7 kurssia) vuosien 2022-2024 aikana.

Viikonloppuun mahtui saunomisen, iltanuotioiden ja ohjatun ohjelman lisäksi keskusteluja, lepäämistä ja mahtavan keittiöhenkilökuntamme valmistamaa herkullista ruokaa. Leireillä oli paikalla täysi-ikäisiä, kokeneita leiriohjaajia huolehtimassa lasten ohjelmasta ja yleisestä viihtymisestä. Tarkoituksena on ollut myös luoda leirillä kannustava ilmapiiri, jonka myötä jokainen sai jakaa arjen iloja sekä haasteita, puhua mieltä askarruttavista asioista ja saada muilta tukea. Leirien aikana oli mahdollisuus saada lisätietoa myös hankkeen yhteistyöjärjestöjen toiminnasta.

<https://www.lastenkesa.fi/toimiva-perhe>

https://www.youtube.com/watch?v=CMEH7m_QeBU (Toimiva perhe – toimivampi arki! -esittelyvideo)

Toimiva perhe -kurssipalautetta

Kuvio 1. Toimiva perhe – toimivampi arki! -hankkeen (2002–2024) aikuisten (n= 72) palautekyselyn tuloksia **Toimiva perhe -kurssista**.

”

Täyden kympin koulutus ja kokonaisuus!

Sain kurssista todella paljon pohdittavaa ja rakentavaa kotiinviemistä. Haluan toivoa, että osaan soveltaa opittuja asioita pitkälläkin aikavälillä.

Lapset oppivat itsenäistä olemista ja kaveritaitoja.

Hyvät säännöt, osallistujat noudattivat niitä, kaikki saivat puhua ja tulla kuuluksi. Kaikkien mielipidettä kunnioitettiin ja kurssien asioiden kanssa menttiin sopivasti eteenpäin.

Kurssin aiheet käytiin siihen sopivalla vakavuudella, fiilis oli rento ja omia kokemuksia sekä kysymyksiä uskalsi jakaa/kysyä.

Hyvä rakenne ja opetusmetodien vaihtelevuus: luennointia, keskusteluja, demoja, harjoituksia jne.

Uskon osaavani lähestyä tulevia ristiriitatilanteita arjessa hieman pelottomammin ja optimistisena saamieni työkalujen kanssa.

Palautetta perheleirikokonaisuudesta

Kuvio 2. Toimiva perhe – toimivampi arki! -hankkeen (2002–2024) aikuisten (n= 72) palautekyselyn tuloksia **perheleirikokonaisuudesta**.

”

Aivan mahtavat viikonloput. Tosi hyödyllisiä työkaluja arkeen, niin perhe-elämään kuin muihinkin ihmissuhteisiin ja haasteisiin. Toivoisin, että kaikki perheet saisivat mahdollisuuden perheleiriin. Kivaa yhdessä oloa, tekemistä ja uusia kavereita niin lapsille kuin aikuisille.

Olisi mahtavaa osallistua perheleirille myös jatkossa. On ollut tosi hienoa, että koko perhe on otettu näin hienosti huomioon. Toimiva perhe -kurssin jatkona voisi olla temaattisia, syventäviä viikonloppuleirejä.

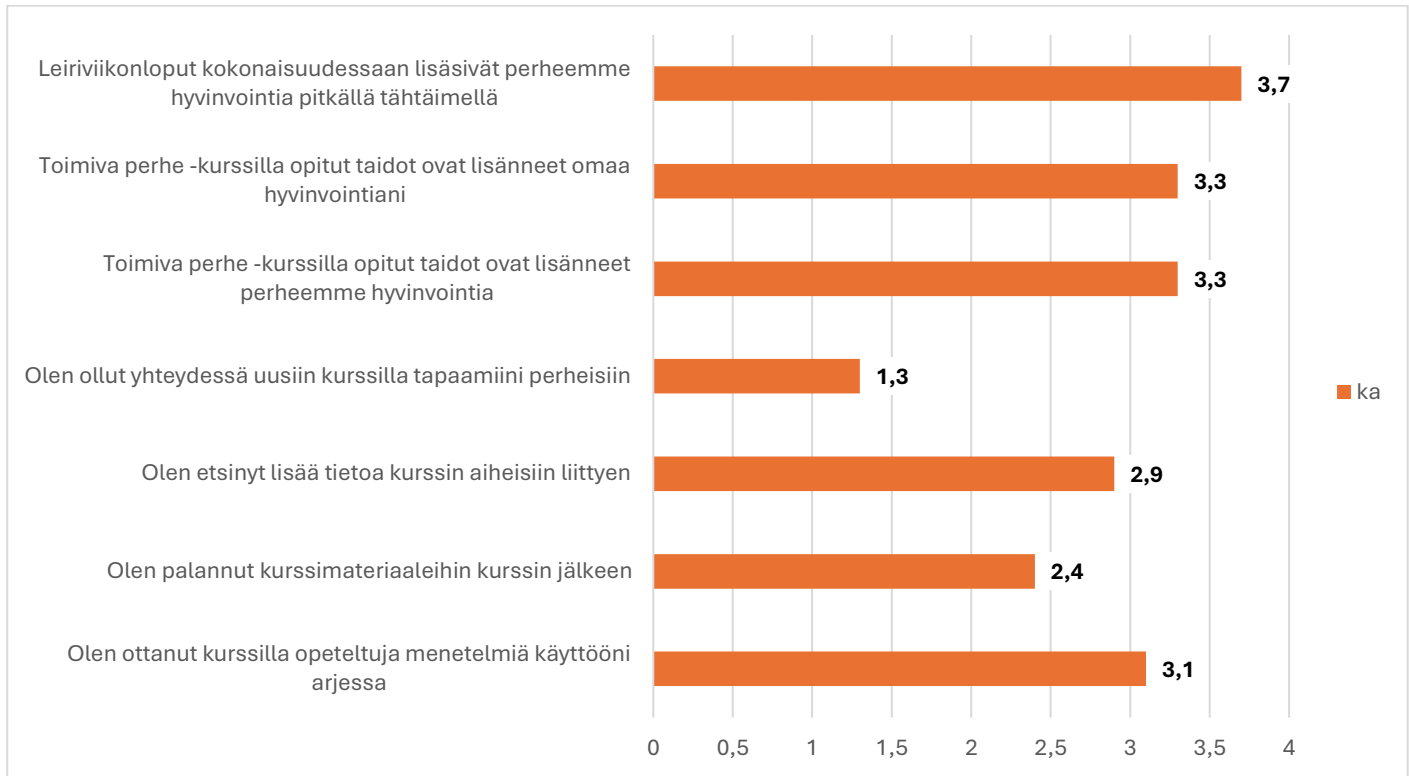
Kiitos! Kurssin sisältö oli arvokasta mutta yhtä tärkeäksi itselleni muodostui vertaistuki. Myös yhteinen viikonloppu oli perheelle hieno juttu, toista viikonloppua lapsetkin osasivat jo kovasti odottaa!

Leirin henkilökunta osasi hommansa ja heidän kanssaan oli helppo olla. Sekä lapset otettiin huomioon kokonaisvaltaisesti. Ei mitään valitettavaa! Iso kiitos koko leirin henkilökunnalle. Lapseni ei ole syönyt hetkeen yhtä hyvin miten molempina viikonloppuina. Se kyllä kertoo vain siitä, että keittiössä oli osaava porukka! Hyvää jatkoa kaikille.

Aivan huiput ohjaajat ja henkilökunta muutenkin! Niin heittäytyviä, luovia, avoimia ja iloisia, että vetävät kaikki mukaan kivaan tunnelmaan ja saavat avautumaan <3

Valmis ruoka ja sauna muualla kuin kotona on aina hyväksi omalle ja teinin mielenterveydelle. Lasten ohjaajat on aina huippuja ja on rikkaus että kaikki olemme erilaisia, se lisää myös lapsen käsitystä ympäristöstä ja maailmasta.

Kurssin jälkeen

Kuvio 3. Toimiva perhe – toimivampi arki! -hankkeen jälkikyselyn (2–20 kk Toimiva perhe -kurssin jälkeen) tuloksia. N=12.

Itsearvioitu muutos tunne- ja vuorovaikutustaidoissa (1-10)

Keskiarvo ennen kurssia 7,4
 Keskiarvo kurssin jälkeen 8,2
 Muutos% (ka) 11%

“Pyrimme positiivisempaan vuorovaikutukseen kaikki ja se on katkaissut negatiivista kierrettä.”

“Olen ilmaissut oman tarpeeni selkeämmin. Yrittänyt ymmärtää toisen tarpeita ja arvoja, mutta kunnoittanut omaa vastuutani kertoa omistani.”

“Eryteisesti vertaistuki ja -keskustelut kantoivat pitkään ja edelleen, vaikka perheitä oli tosi erilaisia.”

“Lempeyttä arkeen, armoa itselle ja kuuntelua ja vuorovaikutusta lapsen kanssa selvästi enemmän.”

LASTEN ARVIOT HANKKEEN LEIREISTÄ

**Minulla oli turvallinen
olo leirillä**

Samaa mieltä 81 %

Minulla oli kivaa leirillä

Samaa mieltä 93 %

Minulla oli kavereita

Samaa mieltä 91 %

**Haluan tulla uudelleen
leirille**

Kyllä 88 %

3 kivointa asiaa:

- 1. Kaverit**
- 2. Ohjaajat**
- 3. Sauna, uinti,
vapaa-aika**

”

Oli tosi kivaa, haluaisin tulla uudestaan. Kiitos että saimme osallistua toimintaan.

Vauvat oli söpöjä ja ohjaajat kivoja!

Maailman paras leiri.

Voisin jäädä koko elämäksi.

Oli kivaa, kun ei ollut niin paljon väkeä tai melua.

Yleisimpiä kritiikkejä ja kehitysehdotuksia

Kurssin tahti

“Kurssi oli tosi tiivis.”

-> 3. viikonloppu!

Kohdennus

“Nepsyille”
“Teineille”
“Taaperoille”

Lomakeskus

“Keskus ihan sympaattinen, mutta olisi kyllä remontin tarpeessa.”

Ennakkoperehtyminen

“Korostaisin Toimiva perhe -kirjan lukemista ennen kurssia.”

Lapset mukaankurssille

“Vanhempien ja lasten yhteinen vuorovaikutusta tukeva ohjattu osuus”

Lasten ikäjakauma

”

Välillä tuntui olevan hieman kiireinen aikataulu, mutta ihan hyvin lutvittiin. Lähinnä itselle tuli pienten lasten vanhempana olo, että on aina myöhässä.

Kurssin aiheista nousi niin paljon keskusteltavaa, että olisi voinut olla kestollisesti hieman pidempikin. Hyvänä lisänä voisi olla muutaman kuukauden päästä pidettävä ”Miten on käytännössä mennyt?” osio.

Kolmas viikonloppu olisi ollut tosi hyvä. Ryhmä bondasi hienosti ja nyt jää haikea tunne, kun emme näe enää. Puitteista sen verran, että ilmanlaatu on huonohko majoitustiloissa.

Talvella ehkä jokin lämpimämpi paikka olisi hyvä. Lattiat olivat kylmät.

Jatkokurssi- /viikonloppu (x 21)

Jos lapsi on sen ikäinen että voi osallistua voisi jotain tehtäviä/harjoituksia tehdä myös lapsen kanssa.

Myös aikuisille ulkoilua.

Huoneisiin tulee valo ovi ikkunasta. Lukulamppuja ei ollut. Patjat kivikovat.

Ottaisin tilanneharjoitteita tehdessä huomioon että kaikki eivät mahdollisesti koe oloaan mukavaksi/eivät pidä ns. Roolileikkimäisistä harjoitteista, ja kehittäisi vaihtoedon tällaisille harjoituksille.

Ensimmäisenä viikonloppuna olisi voinut olla enemmän harjoituksia.

90

Koko hankkeen NPS-luku

(Kuinka todennäköisesti suosittelisit hankkeen toimintaa tutuillesi?)

”

Superkiitos tästä, oli antoisaa ja monin tavoin ihanaa, teette tärkeää työtä!! Valmis ruoka, lasten hyvä hoito ja ohjelmat, saunahetki, hyvä kurssi - mitäpä muuta voisi toivoa, tällainen antaa voimia perhearkeen <3 Tällaisia vanhemmuustaitoja ja perheyhteyttä vahvistavia interventioita todella tarvitaan Suomeen! Ehkä tällaisten myötä kasvatuskulttuuri voisi pikkuhiljaa alkaa muuttua kohti myönteisempää ja ""terveempää"" ja se vaikuttaa lopulta koko kansan hyvinvointiin. Ja taidot leviävät meiltä kurssilaisilta eteenpäin muillekin, tuttavaperheille, naapureiden lapsille jne.